

Energieprijzen voor enkele energiedragers, 2010-2019

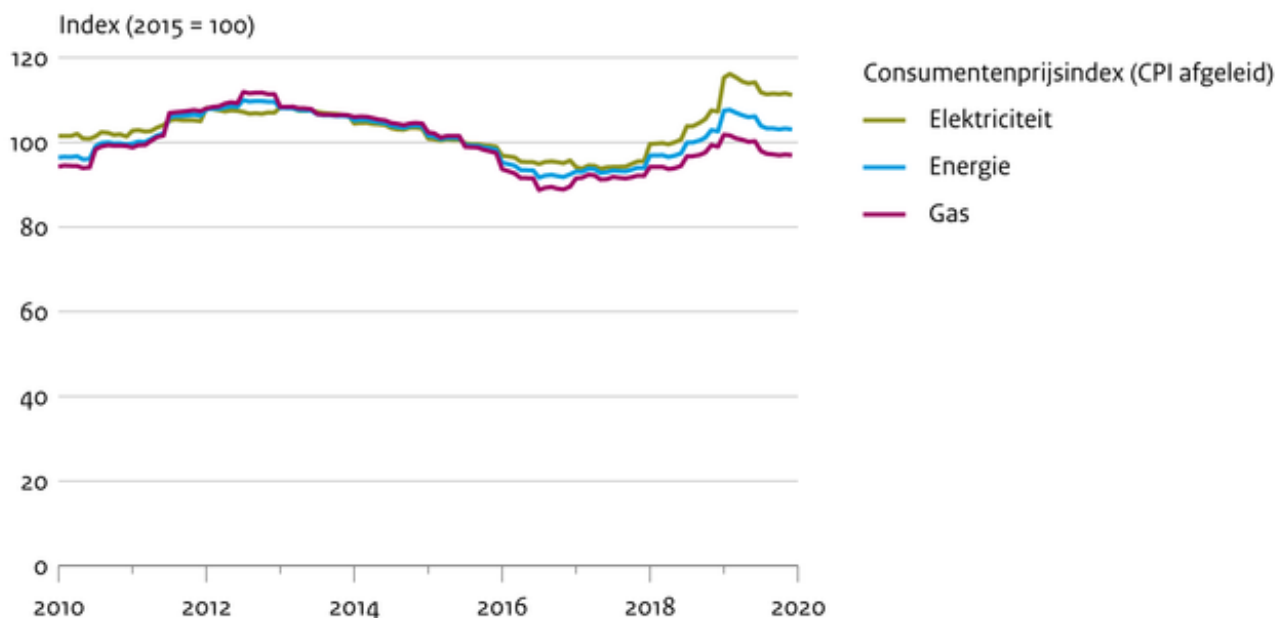
Indicator | 24 april 2020

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

De energieprijzen fluctueren en vertonen niet allemaal hetzelfde beeld. Na hoge prijzen in 2011 tot en met 2014 is de olieprijs weer gedaald. De kolenprijs is de laatste jaren flink toegenomen maar begint eind 2019 weer te dalen. De aardgasprijs en elektriciteitsprijs dalen ook geleidelijk in de loop van de jaren.

[figuurgroep]

Consumentenprijsindex energie, elektriciteit en gas

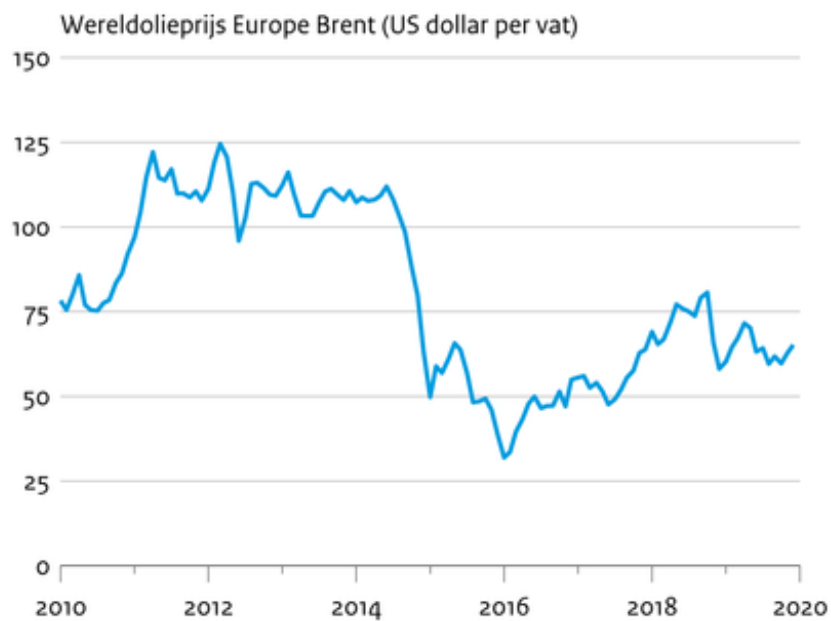

Bron: CBS

CBS/apr20
www.clo.nl/nlo55412

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xlsx\)](#) [3]
- [Download data \(ods\)](#) [4]

Olieprijs

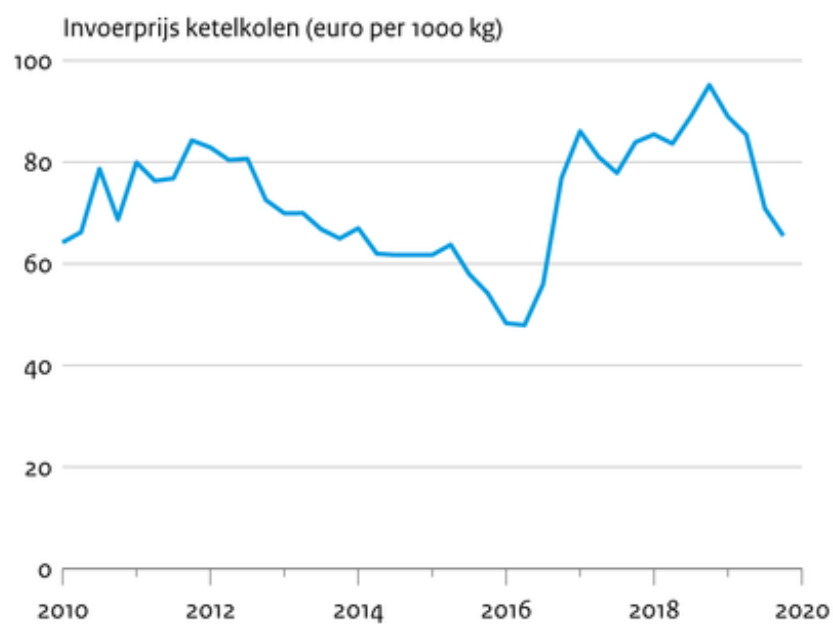

Bron: CBS

CBS/apr20
www.clo.nl/nl055412

- [Download figuur](#) [5]
- [Download data \(ods\)](#) [6]
- [Download data \(xlsx\)](#) [7]

Kolenprijs

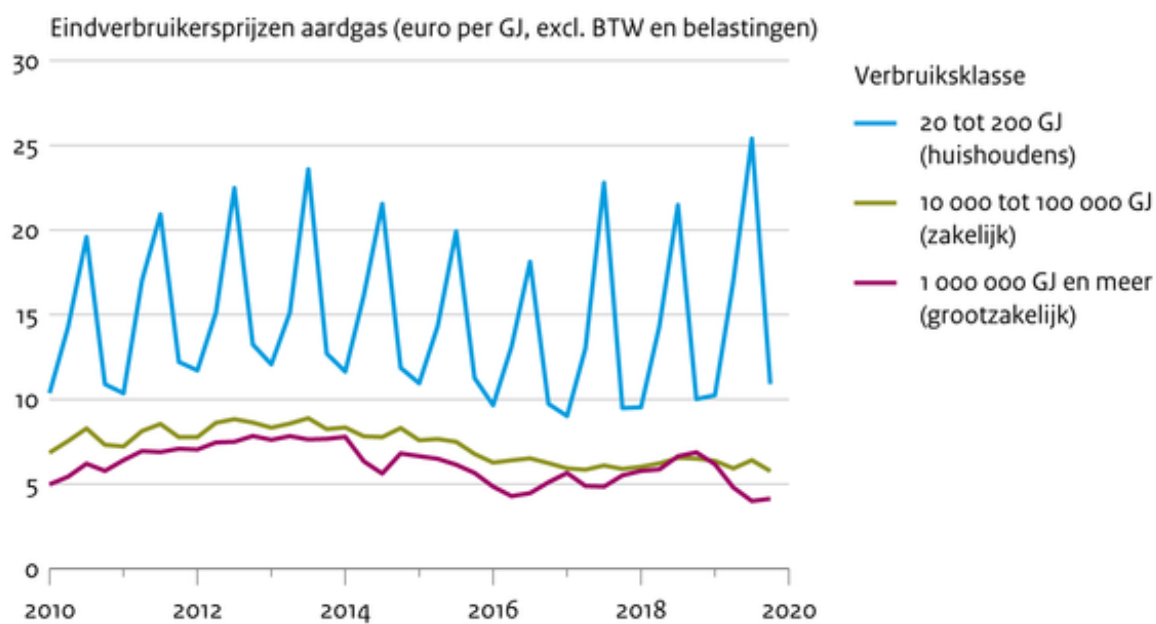

Bron: CBS

CBS/apr20
www.clo.nl/nl055412

- [Download figuur](#) [8]
- [Download data \(xlsx\)](#) [9]
- [Download data \(ods\)](#) [10]

Aardgasprijs

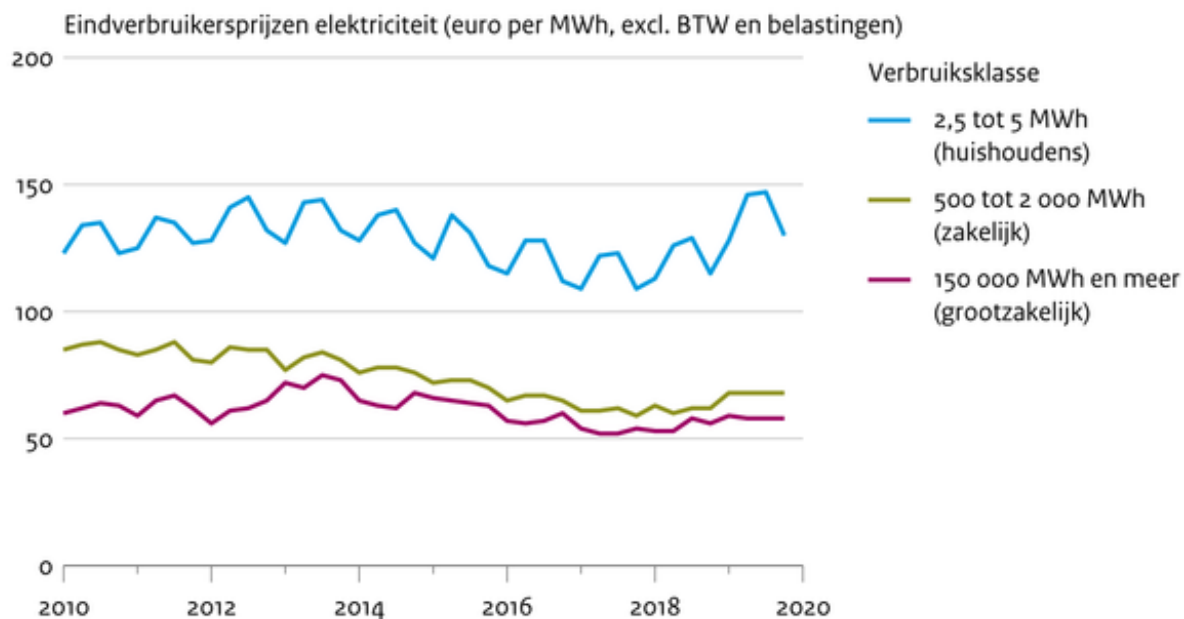

Bron: CBS

CBS/apr20
www.clo.nl/nl055412

- [Download figuur](#) [11]
- [Download data \(ods\)](#) [12]
- [Download data \(xlsx\)](#) [13]

Elektriciteitsprijs

Bron: CBS

CBS/apr20
 www.clo.nl/nl055412

- [Download figuur](#) [14]
- [Download data \(xlsx\)](#) [15]
- [Download data \(ods\)](#) [16]

[/figuurgroep]

De prijzen van olie, steenkool, aardgas en elektriciteit worden uitgedrukt in lopende prijzen, oftewel prijzen die op het betreffende moment voor de energiedrager moesten worden betaald.

Prijsindex energie

De consumentenprijsindex (CPI afgeleid) energie geeft de prijsontwikkeling van het verbruik van respectievelijk energie, aardgas- en elektriciteit door huishoudens. De CPI afgeleid betreft de prijsontwikkeling exclusief het effect van belastingen en subsidies.

De CPI afgeleid voor energie steeg van 96,4 in januari 2010 naar 110,0 in juli 2012 om vervolgens weer te dalen naar 91,7 in juli 2016. Daarna volgde weer een stijging naar 107,7 in augustus 2019 en later weer een daling naar 103 in december 2019.

Wereldolieprijs

In juni 2014 kostte een vat aardolie (Europe Brent) nog bijna 112 dollar. Dit is de laatste topnotering. Daarna daalde de wereldolieprijs flink tot iets minder dan 50 dollar in januari 2015 als gevolg van een lage vraag en groot aanbod. Door een stagnatie van de economieën van China, Rusland, Brazilië en Europa hadden de industrieën daar een aantal jaren minder energie nodig en was er minder brandstof nodig voor transport. Tevens wordt er in de Verenigde Staten steeds meer olie voor de eigen markt geproduceerd. In januari 2016 lag de olieprijs op nog maar een kleine 32 dollar per vat, waarna de prijs langzaam weer toenam tot een niveau van 81 dollar per vat in oktober 2018. Daarna volgde weer een scherpe daling tot minder dan 60 dollar per vat rond de jaarwisseling 2018-2019. In het 1^e kwartaal van 2019 steeg de prijs geleidelijk naar ruim 71 dollar per vat. Daarna is het weer

langzaam gedaald naar 65 dollar per eind 2019.

Steenkoolprijs

Steenkool blijft voorsnog een goedkope energiebron en blijft daarmee ondanks de grote milieunadelen interessant voor een betaalbare energievoorziening.

Aardgasprijs

Belangrijke wereldgebeurtenissen hebben hun uitwerking op de aardgasprijs. Het aardgasverbruik kenmerkt zich door een seizoen patroon. Het verwarmen van panden in de koude maanden is hoofdoorzaak van een groter verbruik. In de zomermaanden is het aardgasverbruik veel lager. Hiermee is de prijs per eenheid in de zomer een stuk hoger dan in de winter. Het deel vaste kosten wordt over minder verbruik verrekend. Dit seizoen patroon is vooral goed te zien bij het verbruik van huishoudens. Bij grootzakelijke afnemers is dit effect minder groot, omdat aardgas hier niet hoofdzakelijk voor verwarming wordt verbruikt, maar ook in productieprocessen (CBS, 2012a).

Elektriciteitsprijs

De elektriciteitsprijs hangt onder andere af van de brandstofprijzen van olie, kolen en aardgas. Een andere belangrijke component wordt gevormd door de kosten voor de centrales en transportnetten. Dit is de reden dat de invloed van de brandstofprijzen minder doorwerkt in de prijs van elektriciteit. De elektriciteitsprijzen worden tevens voor een deel bepaald door belastingen (CBS, 2016).

Energiedragers steeds schaarser

Goedkope, conventioneel winbare voorraden aardgas en olie op aarde worden steeds schaarser. Tegelijkertijd is de verdeling hiervan over de wereld scheef. Zo beschikken China en India wel over kolen, maar nauwelijks over conventionele voorraden olie en aardgas, en raken de Europese gasvoorraden op. Europa moet daarom een steeds groter deel van de vraag naar gas importeren. Hierdoor zal de importafhankelijkheid in de toekomst toenemen. Ook voor de levering van olie blijft Europa afhankelijk van een kleine groep landen en zal de importafhankelijkheid in de komende jaren nog stijgen.

Referenties

- CBS (2010). [Aardgasprijs minder sterk gestegen dan olieprijs](#) [17]. Webartikel 23 augustus 2010. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2012a). [Grootverbruikers energie betalen het minst](#) [18]. Webartikel 22 augustus 2012. CBS, Den Haag / Heerlen (gaat ook in op seizoenspatroon kwartaalprijzen aardgas en elektriciteit).
- CBS (2012b). [Invoerprijs ketelkolen](#) [19]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2016). [Consumentenprijsindex \(CPI\) 2015=100](#) [20]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2017). [Aardgas en elektriciteit, gemiddelde prijzen van eindverbruikers](#) [21]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2019a). [StatLine: Aardgas en elektriciteit, gemiddelde prijzen van eindverbruikers](#) [22]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2019b). [StatLine: Consumentenprijzen; index 2015=100](#) [23]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2019c). [Maatwerktabel energieprijzen](#) [24]. CBS, Den Haag / Heerlen.

Relevante informatie

- De databank [StatLine](#) [25] van het CBS bevat gegevens over de prijzen van een groot aantal andere energiedragers. Meer gegevens over energieprijzen staan ook op de website van [EIA](#) [26].

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Energieprijzen voor enkele energiedragers

Omschrijving

Ontwikkeling van de Consumentenprijsindex (CPI afgeleid) energie, elektriciteit en gas (2015 = 100) en prijzen van de volgende energiedragers:

1. wereldolieprijs (Europe Brent) (in dollar per vat);
2. invoerprijs van ketelkolen (steenkool dat gebruikt wordt in ketels in elektriciteitscentrales) uit niet-EU-landen (in euro per 1000 kg);
3. eindverbruikersprijzen aardgas (huishoudens, zakelijk, grootzakelijk) (in euro per GJ, excl. BTW en belastingen);
4. eindverbruikersprijzen elektriciteit (huishoudens, zakelijk, grootzakelijk) (in euro per MWh, excl. BTW en belastingen);

Voor de wereldolieprijs en consumentenprijsindex worden maandelijkse gegevens gepresenteerd. Voor aardgas, elektriciteit en steenkool gaat het om kwartaalgegevens. De gepresenteerde prijzen zijn zogenaamde lopende prijzen. Lopende prijzen zijn prijzen die op het betreffende moment betaald moesten worden.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Berekeningswijze

Zie de betreffende methodebeschrijvingen (CBS, 2012b, 2016, 2017)

Basistabel

[StatLine: Aardgas en elektriciteit, gemiddelde prijzen van eindverbruikers](#) [22] (CBS, 2019a)

[StatLine: Consumentenprijzen; index 2015=100](#) [23] (CBS, 2019b)

[Maatwerktabel energieprijzen](#) [24] (CBS, 2019c)

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Wereldprijzen van diverse energiedragers en gemiddelde eindverbruikersprijzen van aardgas en elektriciteit voor diverse categorieën klein- en grootverbruik.

Verschijningsfrequentie

Dagelijks (aardolie), per maand (consumentenprijsindex energie), per kwartaal (aardgas, elektriciteit, ketelkolen).

Achtergrondliteratuur

[Consumentenprijsindex \(CPI\) 2015=100](#) [20] (CBS, 2016)

[Aardgas en elektriciteit, gemiddelde prijzen van eindverbruikers](#) [21] (CBS, 2017)

Opmerking

De gegevens die in deze versie van de indicator Energieprijzen worden gepresenteerd wijken op enkele punten af van die in de vorige versie:

1. De wereldolieprijs wijkt in deze versie iets af van die in de vorige versie. Dit komt doordat de prijzen in deze versie als termijnprijzen (3 maands) waargenomen worden i.p.v. zgn. spotprijzen.
2. De invoerprijs ketelkolen is in deze versie uitgedrukt in euro per gewichtseenheid in plaats van in euro per energie-eenheid.
3. De elektriciteitsprijs is in deze versie uitgedrukt in euro per MWh in plaats van euro per kWh.
4. In plaats van de Consumentenprijsindex (CPI) (vorige versie) wordt in deze versie de afgeleide Consumentenprijsindex (CPI afgeleid) gepresenteerd. In de CPI afgeleid worden de prijseffecten van belastingen en subsidies niet meegenomen.

Betrouwbaarheids codering

Wereldolieprijs: Integrale waarneming;

Eindverbruikersprijzen aardgas en elektriciteit: Schatting gebaseerd op een groot aantal zeer accurate metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is;

Invoerprijs steenkool: Schatting gebaseerd op een groot aantal zeer accurate metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is;

Consumentenprijsindex energie: Schatting gebaseerd op een groot aantal zeer accurate metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2020). [Energieprijzen voor enkele energiedragers, 2010-2019](#) [27] (indicator 0554, versie 12 , 24 april 2020). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl055412>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0554>

[2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0554_005g_clo_12_nl.png

[3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-005g-clo-12-nl.xlsx>

[4] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-005g-clo-12-nl.ods>

- [5] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0554_001g_clo_12_nl.png
- [6] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-001g-clo-12-nl.ods>
- [7] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-001g-clo-12-nl.xlsx>
- [8] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0554_004g_clo_12_nl.png
- [9] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-004g-clo-12-nl.xlsx>
- [10] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-004g-clo-12-nl.ods>
- [11] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0554_002g_clo_12_nl.png
- [12] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-002g-clo-12-nl.ods>
- [13] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-002g-clo-12-nl.xlsx>
- [14] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0554_003g_clo_12_nl.png
- [15] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-003g-clo-12-nl.xlsx>
- [16] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0554-003g-clo-12-nl.ods>
- [17] <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2010/34/aardgasprijs-minder-sterk-gestegen-dan-olieprijs>
- [18] <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2012/34/grootverbruikers-energie-betalen-het-minst>
- [19] <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/invoerprijs-ketelkolen>
- [20] <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/consumentenprijsindex--cpi---2015-100>
- [21] <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/aardgas-en-elektriciteit-gemiddelde-prijzen-van-eindverbruikers>
- [22] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/81309NED/table?dl=B512>
- [23] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83131NED/table?dl=1E01B>
- [24] <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/18/marktprijzen-energie>
- [25] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/>
- [26] <https://www.eia.gov/>
- [27] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl055412>